

LATINA PRO RELIGIONISTY – HODINA I.

GRAMATIKA

1. První deklinace substantiv: vzor fēmina, ae f.:

Kmenová samohláska: ā

PÁD/ČÍSLO	SINGULÁR (sg.)	PLURÁL (pl.)
NOMINATIV (nom.)	fēmin- a	fēmin- ae
GENTIV (gen.)	fēmin- ae	fēmin- ārum
DATIV (dat.)	fēmin- ae	fēmin- īs
AKUZATIV (ak.)	fēmin- am	fēmin- ās
VOKATIV (vok.)	fēmin- a !	fēmin- ae !
ABLATIV (abl.)	fēmin- ā	fēmin- īs

Rod: tato substantiva jsou **většinou feminina**. Někdy mají ovšem rod **mužský**: jména **bytostí mužských** (*poēta* – básník, *agricola* – zemědělec, *nauta* nebo *nāvita* – plavec), **národů** a **většiny řek**. Kromě toho si zapamatujte spojení ***Hadria Caeruleus*** – blankytně modré Jaderské moře.

POZOR: Samozřejmě i zde je na místě poznamenat, že se používaly také odlišné tvary: zvláště historické tvary v zavedených slovních spojeních (*pater familiās* – hospodář, *māter familiās* – hospodyně), dále pozůstatky lokálu ve tvarech: *domī militiaeque* – v míru i ve válce, *Rōmae* – v Římě; a u některých slov také tvary lépe rozlišující rod v případě, že byl jeden tvar shodný pro maskulina a feminina: *dis deābusque* (dea – deus), *filiīs filiābusque* (fīlia – fīlius).

2. Adjektiva: Podle vzoru *fēmina* se skloňují i ženské tvary takzvaných trojvýchodných adjektiv, tj. *bona, cāra, magna, maesta* a další, stejně jako ženské tvary přivlastňovacích zájem – *mea, tua, nostra, vestra*.